

*Andrzej Pawlik**

INSTRUMENTY STYMULOWANIA PROCESÓW INNOWACYJNYCH

1. Wstęp

Obecnie innowacyjność postrzegana jest jako potrzeba gospodarki opartej na wiedzy. Tymczasem jej poziom w odniesieniu do polskiej gospodarki, polskich województw, miast i polskiego społeczeństwa daleki jest od oczekiwań. Z występujących w literaturze przedmiotu definicji wynika, że innowacyjność to zdolność do kreowania nowych rozwiązań i przystosowywania ich do konkretnych warunków, wdrażania w praktyce, a następnie upowszechniania. Innowacyjność to także zdolność do generowania, realizowania i dyfuzji innowacji. Innowacyjność oznacza poprawę jakości produkcji oraz zwiększa jej tempo wzrostu. Dzięki innowacyjności powstają przesłanki do wzrostu jakości życia i dobrobytu społecznego. Wyższa produktywność i szybszy wzrost gospodarczy są najpewniejszymi gwarantami wzrostu zatrudnienia i wynagrodzeń, z czego wynika, że innowacyjność również w ten sposób tworzy warunki do poprawy jakości życia.

Celem artykułu jest przedstawienie instrumentów, które stymulując procesy innowacyjne przyczyniają się do innowacyjności miast i województw. Wzrost innowacyjności nie nastąpi z dnia na dzień, dlatego ważne jest skoncentrowanie się na roli parków technologicznych i centrów transferu technologii w tym procesie. Zwłaszcza, że innowacyjność wysuwana jest przed inne czynniki konkurencyjności, z racji jej dynamicznego i twórczego charakteru, powiązania z innymi czynnikami oraz pozytywnego oddziaływania na nie.

W obliczu powyższych przesłanek rośnie rola parków technologicznych, centrów transferu technologii, centrów przekazu innowacji, przedsiębiorstw wysokiej technologii jako instrumentów pobudzających procesy innowacyjne i służących realizacji celów polityki innowacyjnej. Do tych celów można zaliczyć: wspomaganie młodych innowacyjnych przedsiębiorstw, aktywnych miast oraz optymalizację warunków transferu technologii.

* Dr hab., Instytut Ekonomii i Administracji, Uniwersytet im. J. Kochanowskiego w Kielcach.

2. Innowacyjność

Współczesne definiowanie innowacji opiera się na teorii J.A. Schumpetera. Jego podejście jest wciąż akceptowane [Pawlik 2012, s. 12]. Ten austriacki ekonomista, prowadząc badania nad rozwojem gospodarczym, wyłonił przypadki wprowadzania istotnych zmian w produkcji. Tak naprawdę liczy się innowacyjność, czyli: wprowadzenie nowego produktu, użycie nowego surowca, nowej metody produkcji, znalezienie nowego rynku albo nowej formy organizacji.

W literaturze ekonomicznej innowacja jest łączona z wiedzą oraz określonymi zachowaniami i postawami zwanymi kapitałem ludzkim czy społecznym, którymi uzupełnia się współcześnie kapitał materialny i finansowy, jako podstawowy dla procesu produkcji. Uważam, że innowacyjność to odwaga we wprowadzaniu i popieraniu zmian w systemach gospodarczych i społecznych, dotyczących produktów, usług i zachowań akceptowanych przez naukę.

Obecnie innowacja coraz częściej wykracza poza klasyczne schumpeterowskie ujęcie. Nabiera wymiaru nowych wartości o charakterze niematerialnym i jest efektem zmiany paradygmatu rozwoju, kumulatywnego dostępu do wiedzy i informacji, spowodowanym postępem technicznym i dotyczącym wiedzy oraz formowaniem się gospodarki globalnej [Korenik 2006, s. 177].

Reasumując, można stwierdzić, że w definicjach innowacji występują dwa rodzaje podejść. Pierwsze odnosi się do rozwiązań technologicznych lub technicznych, tu można przytoczyć definicję, że „innowacje [...] to wyszukiwanie dobrych pomysłów i ich urynkwowanie. Istotną rolę w tym zakresie odgrywa intuicja – zasadniczy trzon każdej nowej innowacji” [Gagacka 2007, s. 312].

Drugie podejście prezentuje takie spojrzenie, w którym pod pojęciem innowacji „rozumimy świadomą, funkcjonalną, pozytywną i postępową zmianę materialnych i niematerialnych elementów (parametrów) jednostki organizacyjnej, tj. każdą zmianę sprzyjającą jej rozwojowi, wzrostowi oraz zwiększeniu efektywności” [Gagacka 2007, s. 312].

Różnorodne ujęcia definicji innowacji pozwalają zrozumieć, jak szeroki zakres różnorodnych procesów i działań uznawany jest za przedsięwzięcia innowacyjne. Uogólniając na podstawie coraz to nowszych definicji innowacji, można pokusić się o stwierdzenie, iż każda pozytywna zmiana, przyczyniająca się np. do poprawy efektywności produkcji, wnosząca postęp czy też poprawiająca konkurencyjność jest innowacją. Ogromnie ważnym jest wprowadzenie i zastosowanie innowacji. Tę zdolność wprowadzania szeroko pojętych innowacji nazywamy innowacyjnością.

W.M. Gaczek [Gaczek 2005, s. 12] definiuje innowacyjność jako zdolność do wprowadzania innowacji do gospodarki regionu. Innowacyjność gospodarki będąca skutkiem nagromadzenia w regionie kapitału ludzkiego i społecznego, otoczenia biznesu i dobrej infrastruktury jest koniecznym warunkiem konkuren-

cyjności, a tym samym warunkiem wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno – gospodarczego regionu.

W literaturze przedmiotu można odnaleźć czynniki, które wpływają na innowacyjność i dzieli się je na materialne, określające formalne ramy działania przedsiębiorców, uwarunkowania gospodarcze, system finansowy gospodarki, czynniki infrastrukturalne oraz czynniki społeczno – kulturowe, tworzące bazę kulturową dla innowacyjności [Glinka i Pasieczny 2007, s. 42].

Dla podniesienia poziomu innowacyjności duże znaczenie ma środowisko i klimat innowacyjny. Środowisko, w którym funkcjonuje jednostka (firma), może sprzyjać wprowadzeniu innowacji – będzie to sytuacja, w której pracownicy odczuwają potrzebę tworzenia innowacji, a także jej wykorzystania.

Według W. M. Gaczek innowacyjność gospodarki regionu nie jest prostą sumą poziomu innowacyjności poszczególnych pomiotów gospodarczych. Osiągana jest ona zarówno przez zachowania podmiotów, jak i oddziaływania czynników materialnych i niematerialnych, które dla przedsiębiorstwa mają charakter częściowo czynników zewnętrznych, ale są endogenne dla regionu.

Decydujące znaczenie dla procesu innowacyjności ma wiedza ukryta i formalna oraz czynniki ułatwiające proces uczenia się i proces współdziałania w realizacji celów ekonomicznych, a także społecznych. Władze, chcąc podnieść innowacyjność, zbudować konkurencyjny region i utrzymać jego wysoki poziom rozwoju społecznego – gospodarczego, mogą podejmować różne działania. Najważniejsze z nich to budowanie kapitału społecznego, ułatwianie funkcjonowania sieci współpracy jednostek regionu oraz wykorzystanie instytucji finansowych wspierających innowacje. Władze mogą też przyciągać, przez różnego rodzaju ułatwienia lokalizacyjne i organizacyjne, wejście do regionu przedsiębiorstw wysokiej techniki [Gaczek 2005, s. 26].

Bazą dla innowacji zawsze jest sektor B + R, a szerzej środowisko innowacyjne. Do instrumentów, które są zdolne do wywołania efektów synergii i zapewnienia tym samym wystarczającego poziomu środowiska innowacyjnego można zaliczyć: parki technologiczne, centra transferu technologii i informacji, centra przekazu innowacji i przedsiębiorstwa wysokiej technologii.

3. Kielecki Park Technologiczny

W polskim ustawodawstwie pojęcie „parku technologicznego” sprecyzowano w 2002 roku, jako zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii między instytucjami badawczymi a przedsiębiorstwami, w których przedsiębiorstwom stosującym nowoczesne technologie oferowane są usługi, w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz

przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje, a także umożliwia się korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych [Ustawa 2002]¹.

Według W. Kasperkiewicza [Kasperkiewicz 2009, s. 204] parki technologiczne utożsamiane są niekiedy z centrami innowacji, parkami naukowymi i tzw. strefami high-tech. Na podstawie krytycznej analizy różnorodnych ujęć istoty parków technologicznych można przedstawić definicję, która w miarę precyzyjnie oddaje sens tego pojęcia. Mianem parku technologicznego określa się zorganizowany zespół szkół wyższych, pałaców badawczych, przedsiębiorstw reprezentujących zaawansowane technologie i różnorodnych firm usługowych, które to jednostki są skoncentrowane przestrzennie w celu stworzenia korzystnych warunków dla rozwoju szeroko pojętej działalności innowacyjnej. Innymi słowy park technologiczny jest specyficznym ośrodkiem promowania innowacji, w którym występuje symbioza badań naukowych, prac laboratoryjnych, doradztwa technicznego i produkcji. A zatem parki technologiczne łączą na jednym terenie:

- instytucje naukowo-badawcze oferujące nowe rozwiązania technologiczne i innowacyjne firmy poszukujące nowych szans rozwoju,
- bogate otoczenie biznesu w zakresie finansowania, doradztwa, i wspierania rozwoju innowacyjnych firm,
- finansowe instytucje wysokiego ryzyka (ang. *venture capital*),
- wysoką jakość infrastruktury i atrakcyjne otoczenie,
- klimat biznesu i wysoki potencjał przedsiębiorczości, przyciągającej kreatywne osoby z innych regionów,
- rządowe, regionalne i lokalne programy wspierania przedsiębiorczości, transferu technologii i rozwoju nowych technologicznych firm.

W strukturze organizacyjnej parku technologicznego występują cztery elementy:

- a. infrastruktura parku, którą stanowią grunty, budynki, wspólne urządzenia serwisowe, baza socjalna oraz sieci firm usługowych,
- b. centrum kierowania parkiem, czyli zarząd parku, rada nadzorcza, ciała doradcze, eksperci,
- c. potencjał technologiczny, który jest swego rodzaju rdzeniem parku technologicznego (publiczne ośrodki badawcze, wyższe uczelnie, działy badawcze dużych firm itp.),
- d. grupa małych i średnich firm innowacyjnych, które specjalizują się w szybkim opanowywaniu zaangażowanych technologii.

¹ Ustawa ta została uchylona Ustawą z 6 grudnia 2009 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Dz. U. Nr.84, poz. 712.

W celu wyjaśnienia przydatności parków technologicznych jako stymulatora działalności innowacyjnej uzasadnione wydaje się przedstawienie motywów ich tworzenia i rozwijania. Oczywiście nie sposób przedstawić wszystkich motywów, którymi kieruje się władza administracyjna, samorządowa, uczelniana itd. W. Kasperkiewicz [2009, s. 206] przedstawia pięć najważniejszych przesłanek:

1. Promowanie małych firm innowacyjnych. Większość parków przeznaczona jest dla małych firm, które podejmują działalność w dziedzinach preferowanych przez organizatorów parków, a więc takich, jak: farmacja, mikroelektronika, informatyka itp.

2. Zdolność do kreowania efektów synergicznych. Zjawisko to polega na wykorzystywaniu w realizacji przedsięwzięć innowacyjnych wymiany pomysłów i informacji dzięki możliwości codziennych, bezpośrednich kontaktów i rozmów osób reprezentujących różne dziedziny badań naukowych, różne firmy przemysłowe oraz instytucje finansowe.

3. Zainteresowanie samych uniwersytetów, politechnik i innych placówek naukowych. Niektóre parki powstają z inicjatywy uniwersytetów, które pragną wzmocnić kontakty z przemysłem aby przyspieszyć wdrożenie swoich rozwiązań technicznych, a także dążą do poprawy swego stanu finansowego przez kontrakty zawierane z przemysłem na określone badania, bądź też przez wynajmowanie części swych pomieszczeń i terenów firmom.

4. Aspekt regionalny. Parki technologiczne to efektywne narzędzie regionalnego rozwoju tworzące podwaliny pod rozwój, zwłaszcza w tych regionach, gdzie skutek procesów restrukturyzacyjnych upadły tradycyjne gałęzie produkcji. Władze lokalne wiążą z parkami technologicznymi nadzieję na zwiększenie miejsc pracy w swoich regionach, zwłaszcza stanowisk pracy wymagających wysokich kwalifikacji naukowych i technicznych.

5. Konieczność rozgęszczania ogromnych ośrodków przemysłowych i zmniejszenia przeludnienia wielkich miast. Powstaniu technopolii poza głównymi obszarami miejskimi sprzyjają wysokie koszty mieszkań, bardzo wysokie ceny ziemi i trudności komunikacyjne w wielkich miastach.

W naszym kraju pomysł tworzenia parków technologicznych zrodził się w połowie lat osiemdziesiątych w Poznaniu. Następne inicjatywy w tej dziedzinie pojawiły się na początku lat dziewięćdziesiątych w Krakowie, Gdańsku, Łodzi i Wrocławiu. Pomysły te z różnych powodów nie zostały zrealizowane. Dopiero w 1995 roku z inspiracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu powstał pierwszy polski park technologiczny. Nadano mu nazwę Poznański Park Naukowo-Technologiczny. W polskiej gospodarce według Raportu Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce w 2012 roku rozwiniętą działalność prowadziło 29 parków technologicznych, w fazie rozruchu było 13, a w przygotowaniu – 9 [www.sooipp.org.pl].

Do Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego, Elbląskiego Parku Technologicznego i Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego, będących w fazie rozruchu, w 2011 roku dołączył, otwarty w listopadzie, Kielecki Park Technologiczny.

Kielecki Park Technologiczny był jednym z największych przedsięwzięć gospodarczych, realizowanych przez Miasto Kielce i współfinansowany był ze środków Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej, działanie 1.3 „Wspieranie innowacji”. Wartość inwestycji wyniosła około 100 mln PLN.

Zadaniem Kieleckiego Parku Technologicznego jest pomoc nowo tworzonemu, innowacyjnemu firmom w osiągnięciu dojrzałości i zdolności do samodzielnego funkcjonowania na rynku. Kielecki Park Technologiczny ukierunkowany jest na [Kielecki Park Technologiczny, *online*]:

- rozwój przedsiębiorczości akademickiej,
- rozwój relacji na linii nauka – gospodarka,
- pre-inkubacje oraz inkubacje przedsiębiorstw wywodzących się z uczelni,
- współpracę zarówno z firmami w pierwszej fazie rozwoju (*start-up*), jak i tymi, które zdążyły już zaistnieć na rynku,
- doradztwo i wsparcie specjalistów.

Utworzenie KPT obejmowało budowę dwóch powiązanych za sobą stref. W strefie I – Inkubator Technologiczny – rozbudowany i zmodernizowany został budynek o powierzchni 4500 m kwadratowych znajdujący się w północnej, przemysłowej części Kielc, niedaleko od Targów Kielce, mający dobre połączenie z planowanymi drogami ekspresowymi w kierunku Łodzi, Warszawy i Lublina. Inkubator świadczy kompleksowe i profesjonalne usługi przedsiębiorstwom, działającym w oparciu o innowacyjne rozwiązania technologiczne na każdym etapie ich rozwoju: od idei do samodzielnej ekspansji rynkowej. Swoje siedziby znajdują tu firmy typu start – up oraz przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie nowoczesnych technologii. Jedną z kondygnacji budynku została przeznaczona na Laboratorium Design, które realizuje kompleksowy program wsparcia wzornictwa w regionie. Laboratorium Design łączy sztukę z biznesem, stanowi idealne miejsce dla projektantów i przedsiębiorców zajmujących się wzornictwem przemysłowym. II strefa – Centrum Technologiczne – została wyposażona w obiekt o powierzchni 400 m kwadratowych z przeznaczeniem na działalność usługowo – laboratoryjną oraz lokale produkcyjne o powierzchni 800 m kwadratowych. Obie strefy charakteryzują się nowoczesną architekturą, infrastrukturą techniczną i ciekawą aranżacją wnętrza.

Firmy ulokowane w KPT mają zapewnione konkurencyjne warunki rozwoju, dzięki systemowi preferencyjnych stawek czynszowych za wynajem powierzchni, szerokiemu dostępowi do usług recepcyjno-biurowych oraz usług doradczych i szkoleniowych świadczonych przez personel parku. Inkubator Technologiczny, oprócz powierzchni biurowych posiada Centrum Szkoleniowo

– Konferencyjne z zapleczem socjalnym. W skład Centrum wchodzi sale szkoleniowe i konferencyjne wyposażone w nowoczesny sprzęt audio- video do prowadzenia szkoleń w formie stacjonarnej, jak i *distance learning* (szkolenia na odległość). Kabiny do tłumaczeń symultanicznych służą przedsiębiorcom i instytucjom wspierającym biznes. Mocną stroną KPT jest Departament Doradztwa i Transferu Technologii, który umożliwia przedsiębiorcom:

- dostęp do europejskich i światowych baz danych,
- uczestnictwo w europejskich programach naukowo – badawczych,
- doradztwo w zakresie finansowania projektów innowacyjnych,
- kojarzenie partnerów do współpracy w kraju i za granicą.

Kielecki Park Technologiczny powoli zaczął przyczyniać się do stymulowania innowacyjności przedsiębiorstw Kielc i regionu świętokrzyskiego, a także pomaga w znalezieniu równowagi między ambicjami władz regionalnych, które chciałyby stworzyć polską wersję „Doliny Krzemowej”, a możliwościami finansowymi i potencjałem badawczym regionu.

4. Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii

Centra transferu technologii to również instytucje stymulujące rozwój działań proinnowacyjnych w regionie. Ich zadaniem jest pomoc przedsiębiorstwom w realizacji projektów technologicznych oraz absorpcji nowoczesnych technologii, głównie przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

Centra transferu technologii są w krajach wysoko rozwiniętych jednym z podstawowych narzędzi intensyfikacji działań proinnowacyjnych i wzrostu gospodarczego. Ramy organizacyjne centrów są różne, ale wspólnym celem jest przenoszenie do praktyki gospodarczej nowych rozwiązań z ośrodków naukowych. Ich rola polega również na prezentacji najnowszych technologii, doskonaleniu ich, a także na szkoleniu użytkowników.

Centrum Transferu Technologii (CTT) określa się jako jednostkę non-profit typu doradczego i informacyjnego. Zorientowana jest ona na wspieranie transferu technologii i współudział w jego realizacji [Matusiak 2001, s. 265]. Aktywność CTT koncentruje się na doradztwie technologicznym i patentowym. Istotną rolę odgrywa pomoc w zakresie marketingu, przygotowania biznesplanu oraz pośrednictwa kooperacyjnego. W odróżnieniu od parków technologicznych, centra transferu technologii nie zajmują się udostępnianiem powierzchni do prowadzenia działalności gospodarczej. Ich rola sprowadza się natomiast do udostępniania firmom swoistego rodzaju usług.

Instytucje pełniące rolę centrów transferu technologii i innowacji to najczęściej:

– jednostki sfery nauki (placówki naukowo-badawcze, instytuty) lub integralne ich części, często też stanowiące zaplecze merytoryczne uczelni [Ustawa 2008],

– jednostki pomostowe lub integralne części jednostek pomostowych, np. parków technologicznych, agencji rozwoju regionalnego, inkubatorów przedsiębiorczości, fundacji itp.

Centrum Transferu Technologii, współdziała głównie z dwoma typami instytucji. Z jednej strony niezbędne jest partnerstwo z ośrodkami naukowymi, które tworzą nowoczesne technologie. Z drugiej znajdują się małe i średnie przedsiębiorstwa, w których odbywa się adaptacja pozyskanych nowych technologii. Działalność Centrum Transferu Technologii ma wpływ na podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, a tym samym wzrostu gospodarczego.

Do podstawowych celów działania CTT można zaliczyć [Matusiak 2001, s. 265]:

1. Identyfikację poziomu rozwoju regionu w zakresie naukowym i innowacyjnym, tworzenie baz danych oraz inicjowanie sieci powiązań między instytucjami naukowymi a gospodarką.

2. Tworzone bazy danych zawierają kluczowe informacje o firmach krajowych i zagranicznych. Są podstawą do kojarzenia firm, zgłaszających chęć kooperacji w ramach działalności badawczo-rozwojowej, patentowej lub firm zgłaszających zapotrzebowanie na nowe technologie i przedsiębiorstw je oferujących.

3. Pomoc firmom przy wprowadzaniu nowych produktów na rynek. Pomoc ta ma obejmować m.in. ocenę wielkości potencjalnego rynku, oszacowanie kosztów związanych z produkcją i dystrybucją.

4. Audyt technologiczny – identyfikacja potrzeb innowacyjnych podmiotów gospodarczych.

5. Promocję przedsiębiorczości technologicznej.

W Polsce nie stworzono zbyt wielu tego typu instytucji, choć obserwuje się coraz większe zainteresowanie takimi strukturami. Przykładem bardzo dobrze zorganizowanego i funkcjonującego jest Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, zlokalizowane w Kielcach [Pawlik 2009, s.225].

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii (ŚCITT) powstało w 2001 roku z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta Kielce, Politechniki Świętokrzyskiej i Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, jako instytucja non-profit.

Misją ŚCITT jest dążenie do wzmocnienia konkurencyjności województwa świętokrzyskiego w obszarze: produkcji, usług, edukacji i zarządzania, poprzez podejmowanie inicjatyw z zakresu: doradztwa, szkoleń, certyfikacji, transferu i promocji nowych technologii, wykorzystywania potencjału naukowo-badawczego, reklamy, dostępu do źródeł informacji biznesowej oraz kojarzenie partnerów gospodarczych.

Zadaniem ŚCITT jest wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz stymulowanie rozwoju regionu świętokrzyskiego poprzez:

- transfer osiągnięć naukowo-badawczych,
- informację gospodarczą dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- kształcenie przez Internet,
- targi i konferencje.

ŚCITT zajmuje się również pozyskiwaniem środków finansowych z programów pomocowych Unii Europejskiej, w zakresie wspierania innowacyjnych rozwiązań w produkcji, usługach, edukacji i zarządzaniu. Od września 2004 roku ŚCITT pełni rolę Punktu Konsultacyjnego będącego instytucją pierwszego kontaktu dla małych i średnich firm. Działalność doradcza w tym zakresie dotyczy zarówno podstawowych zagadnień, związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zarządzania przedsiębiorstwem, jak również dostępnych instrumentów wsparcia dla przedsiębiorstw.

Centrum było realizatorem szeregu projektów związanych z problematyką innowacji, było odpowiedzialne za opracowanie Regionalnej Strategii Innowacji i proces monitorowania jej wdrażania.

Wysoka jakość świadczonych przez Centrum usług została potwierdzona Certyfikatem Systemu Zarządzania Jakością wg normy PN-EN ISO 9001: 2001 oraz rejestracją w Krajowym Systemie Usług, który ma na celu partnerskie wspieranie segmentu przedsiębiorców.

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w 2008 roku zajmowało 4 miejsce w rankingu 500 „Najbardziej Innowacyjnych Firm w Polsce”. Ma również Certyfikat Innowacyjności 2009 nadany przez Sieć Naukową MSN koordynowaną przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN.

ŚCITT zrzeszone jest w międzynarodowej sieci Enterprise Europe Network i oferuje przedsiębiorcom wsparcie o charakterze doradczym i proinnowacyjnym w zakresie [Kielce... 2009/2010]:

- nawiązywania i rozwoju współpracy podmiotów gospodarczych, w tym współpracy międzynarodowej (poprzez organizowanie misji gospodarczych, spotkań brokerskich),
- stymulowanie rozwoju innowacyjnego przedsiębiorstw – transferu technologii i wiedzy,
- informacji i doradztwa w zakresie poszukiwania i pozyskiwania nowych inwestycji,
- informacji i wsparcia w zakresie podejmowania inicjatyw w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej,
- szkoleń specjalistycznych i ogólnych.

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii od 2002 roku organizuje cyklicznie Świętokrzyską Giełdę Kooperacyjną Nowych Technologii. W 2013 roku ŚCITT będzie współorganizatorem pod patronatem Ministerstwa

Gospodarki i Pulsu Biznesu targów Inno-Tech Expo. Jest to wydarzenie, które ma na celu integrację i ułatwienie podjęcia współpracy między firmami, na co dzień tworzącymi i rozwijającymi najnowsze osiągnięcia techniki, inwestorami i instytucjami naukowymi.

5. Zakończenie

W czasach gospodarki opartej na wiedzy, innowacje i kapitał intelektualny nabierają coraz większego znaczenia, w procesie tworzenia przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw i całych regionów. Obecnie przedsiębiorstwa funkcjonują w świecie biznesu, w którym znalezienie właściwego rozwiązania problemu ekonomicznego lub technologicznego wymaga posiadania zaawansowanej wiedzy i technologii, przygotowania prawniczego, wysokiego poziomu umiejętności, dostępu do informacji itp.

Sprostaniu tym wyzwaniom mogą służyć parki technologiczne, centra transferu technologii, centra przekazu innowacji oraz przedsiębiorstwa wysokiej technologii. Instytucje te kreują regionalne środowiska innowacyjne, mające na celu rozwój przedsiębiorczości w sferze nauki i techniki przez tworzenie korzystnych warunków do przepływu wiedzy i technologii między placówkami badawczymi i przedsiębiorstwami.

Doświadczenia międzynarodowe oraz badania przeprowadzone na podstawie osiągnięć polskich parków technologicznych, centrów transferu technologii, centrów przekazu innowacji oraz przedsiębiorstw wysokiej technologii dowodzą, że instytucje te – po osiągnięciu odpowiedniej intensywności powiązań sieciowych między podmiotami – stają się w miastach i województwach istotnymi i efektywnymi instrumentami stymulowania procesów innowacyjnych.

Bibliografia

- Gaczek, W. M., 2005, Innowacyjność jako czynnik podnoszenia konkurencyjności gospodarki regionu, [w:] *Innowacje w rozwoju regionu*, red. W. M. Gaczek, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Poznań, s. 9–29.
- Gagacka, M., 2007, Kapitał ludzki i społeczny a innowacyjność mikroprzedsiębiorstw, [w:] *Wiedza w gospodarce, społeczeństwie i przedsiębiorstwach: pomiary, charakterystyka, zarządzanie*, red. K. Piech i E. Skrzypek E., Instytut Wiedzy i Innowacji, Warszawa, s. 309–328.
- Glinka B., Pasieczny J., 2007, Społeczny kontekst innowacyjności – wybrane aspekty, [w:] *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w warunkach globalnych*, red. J. Bagdanienska, J. Kuzeła i J. Sobczak, Wyd. A. Marszałek, Toruń, s. 42.
- Kasperkiewicz W., 2009, Geneza i charakterystyka parków technologicznych jako nowoczesnej formy promowania działalności innowacyjnej, [w:] *Innowacyjność w skali makro i mikro*, red. B. Kryk, K. Piech, Instytut Wiedzy i Innowacji, Warszawa, s. 204

- Kielecki Park Technologiczny, Gdy wiedza się opłaca [online]. Dostępny w: www.inkubator.kielce.pl [Dostęp 27.04.2013].
- Korenik S., 2006, Gospodarka oparta na wiedzy i jej znaczenie dla kształtowania się e-regionu, rekomendacje dla Dolnego Śląska, [w:] *Innowacyjność w strategiach regionów UE oraz Dolnego Śląska – Gospodarka oparta na wiedzy przestrzeni Dolnego Śląska*, red. S. Korenik i J. Kaleta, Wyd. Dolnośląskie-Centrum Studiów Regionalnych, Wrocław, s. 29–36.
- Matusiak K. B., 2001, Zasoby i kierunki rozwoju infrastruktury przedsiębiorczości i transferu technologii, [w:] *Zewnętrzne determinanty rozwoju innowacyjnych firm*, red. K. B. Matusiak, E. Stawasz i A. Jewtuchowicz, Katedra Ekonomii Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 265.
- Pawlik A., 2009, Analiza funkcjonowania ośrodków innowacji i przedsiębiorczości w regionie świętokrzyskim, [w:] *Innowacyjność w skali makro i mikro*, red. B. Kryk i K. Piech, Instytut Wiedzy i Innowacji, Warszawa, s. 225.
- Pawlik A., 2012, Potencjał innowacyjny w rozwoju regionalnym, Wyd. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego, Kielce, s. 12.
- Ustawa z 6 grudnia 2009 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Dz. U. Nr.84, poz. 712
- Ustawa z dnia 20 marca 2002 roku o finansowym wspieraniu inwestycji, Dz. U. Nr 41, poz. 363
- Ustawa z 30 maja 2008 roku o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, Dz. U. Nr 116, poz. 730 ze zm.
- www.sooipp.org.pl [Dostęp 3.08.2013].

Andrzej Pawlik

THE INSTRUMENTS OF BOOSTING INNOVATION PROCESSES

Summary

Innovation is considered to be a need of the knowledge-based economy nowadays. In the meantime, its level regarding to the Polish economy, provinces and society is far from the one that is expected. Existing definitions in the literature explain innovation as the ability to explore and create new solutions, adapt them to specific conditions, implement in practice, and then apply in the wider field. Innovation means also the capacity to create, implement and promote innovation. As a result of the innovativeness the new grounds for improving the quality of life, social welfare are created. What is more, the innovativeness builds up a favourable conditions for the improvement of living conditions in the cities. The aim of this essay is to present the institutions which contribute to innovativeness of the cities and regions through boosting the innovation processes. It is important to focus on the role of the technology parks and technology transfer centers in the process because the growth of innovation will not happen overnight.